

НАСЛІДКИ ПОРУШЕНЬ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ

***БЕЛЯЄВА Л.А., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ***

Керівник і власник будь-якого рівня повинен володіти точною інформацією про фінансовий стан справ і про майнове положення на підприємстві. Адже жодне управлінське рішення неможливе без достовірних даних про всі ресурси, які має підприємство або корпорація. До того ж всі керівники зобов'язані прагнути, щоб всі ресурси працювали, приносили певні доходи, а не зберігалися на складах і полицях. Таку впевненість можна одержати тільки шляхом проведення інвентаризацій. Адже інвентаризація уявляє собою чітку послідовність дій для підтвердження наявності, стану й оцінки як майна, так і зобов'язань підприємства відповідно до бухгалтерських документів.

Питанням методики та практики проведення інвентаризації на підприємствах приділяють увагу Ф.Ф. Бутинець, В.С. Лень, В.І. Отенко, А.А. Пилипенко, В.В. Сопко, Кундря-Висоцька О.П та ін. Але більшість наукових праць направлена на визначення категорій, класифікації, організації та методики проведення інвентаризації і майже відсутні питання пов'язані з порушенням при здійсненні даного методу контролю. Проблеми організації, методики та проведення інвентаризації потребують подальших досліджень, наукових розробок та законодавчого закріплення.

Проаналізував теоретичні положення і практичний досвід проведення інвентаризацій на підприємствах і в установах, з метою отримання достовірних даних і надання юридичної сили результатам інвентаризації, виявити типові порушення при організації та проведенні даної процедури і визначити до яких наслідків вони можуть приводити.

Порядок і строки проведення інвентаризацій, персональний склад робітників постійно діючих інвентаризаційних комісій визначає власник або керівник підприємства.

До складу інвентаризаційної комісії, як спостерігачів, можна, й навіть потрібно, включати представників з вищестоящої організації або зовнішнього аудитора. Це на порядок підвищує об'єктивність даних, сприяє більш якісному проведенню інвентаризації і буде доказом того, що вона не була формальною й результати її є достовірними.

Перелік можливих порушень порядку в організації та методології проведення інвентаризації наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Можливі порушення при проведенні інвентаризації

№	Перелік порушень	Наслідки
1	2	3
1	Наказ про проведення інвентаризації відсутній	Відсутні підстави для проведення інвентаризації
2	План проведення інвентаризації та склад інвентаризаційної комісії не затверджений керівником підприємства	
3	У наказі про інвентаризацію не зазначені її строки	
4	Інвентаризація наявних ТМЦ - проведена не в повному обсязі	Результати інвентаризації недійсні
5	Інвентаризаційний опис складений в одному примірнику	
6	Порівнювальні відомості результатів інвентаризації не оформлені	
7	Документально підтверджено відсутність хоча б одного зі членів комісії під час проведення інвентаризації	
8	При неможливості припинення господарської діяльності прибутково-видаткові документи не завізовані головою комісії	Існує можливість оформити раніше не виписані прибутково-видаткові документи
9	У матеріально відповідальних осіб не взяті розписки про передачу всіх прибутково-видаткових документи до бухгалтерії	При виявленні порушень можуть бути пред'явлені документи, оформлені під час проведення інвентаризації
10	Проводиться зіставлення даних бухгалтерського обліку з фактичною наявністю, а не навпаки	Існує можливість перекручування фактичних даних залежно від даних бухгалтерії
11	Підсумки не вивірені на кожній сторінці опису: немає числа прописом, або кількості номерів, або загального підсумку	Існує можливість несанкціонованих виправлень

Продовження таблиці 1

1	2	3
12	На кожній сторінці відсутній запис: "Ціни, підсумки перевірів", підпису матеріально відповідальної особи (МВО)	Інвентаризаційний опис не може бути документом, для виставлення претензії до МВО
13	Виправлення не підписані й не завірени членами комісії	Виправлення вважаються недійсними
14	Інвентаризаційний опис після затвердження результатів має незаповнені рядки	Існує можливість внесення додаткових даних
15	На останній сторінці інвентаризаційного опису немає розписки МВО про відсутність у неї претензій до членів комісії й підтвердження, що зазначене в описі майно прийняте на відповідальне зберігання	Відсутність підстав для пред'явлення претензій до матеріально відповідальної особи при виявленні недостач
16	Під час перерв у роботі комісії не закритий доступ стороннім у приміщення, де зберігаються інвентаризаційні описи	Внесення виправлень, що спотворюють результати інвентаризації
17	Порушений порядок відображення результатів інвентаризації в регістрах бухгалтерського обліку	Відсутність контролю й недостовірність звітних даних
18	Спеціальні файли з матеріалами за результатами інвентаризації не сформовані	

Слід також зауважити що досить часто обов'язкова інвентаризація проводиться в організаціях формально, про що можуть свідчити такі ознаки:

— абсолютна відповідність всіх показників (нульова розбіжність) в інвентаризаційних актах і відомостях;

— відсутність розбіжностей між даними бухгалтерського обліку й результатом інвентаризації ТМЦ, втрати за якими є неминучі (природні втрати);

— включення до інвентаризаційного опису таких ТМЦ, які не можуть довгостроково зберігатися (будівельний розчин, асфальт і інші);

— наявність ГСМ у паливних баках автотранспорту, що не відповідає їх технічним даним (800-900 літрів у баці автомобіля явно

нереально);

— включення й участь у комісії осіб, відсутніх на робочому місці в період проведення інвентаризації з поважної причини (відпустка, відрядження, дні непрацездатності й т.д.).

Таким чином, інвентаризація є однією з головних контрольних функцій обліку, що дозволяє виявити реальний стан діяльності підприємства, точно висвітлити можливості його резервів і визначити слабкі місця при використанні ресурсів. Тільки правильна організація і фактичне проведення інвентаризації і покажуть достовірні результати і будуть важливим фактором для прийняття оптимальних управлінських рішень менеджерами різних рівнів.

ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ БЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН У ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СУСПІЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ

*ГОРДЕЄВА А. П., К. Е. Н., ДОЦЕНТ,
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ДЕРЖАВНА ФІНАНSOVA АКАДЕМІЯ,
ГОРДЕЄВА-ГЕРАСИМОВА А. Ю., СТ. ВИКАДАЧ,
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ*

Бюджетні відносини є найважливішою складовою частиною фінансових відносин в країні. Вони уявляють собою сукупність економічних відносин, що утворюють у суспільстві з приводу формування, розподілу, перерозподілу та використання централізованих грошових фондів, які формуються на різних рівнях управління народним господарством. Усі ці етапи бюджетного процесу важливі самі по собі, але, здається, найголовнішим є етап **виконання** бюджету за цільовим призначенням згідно планових бюджетних показників, тому що на цій стадії досягається і мета, і роль бюджету у макроекономічному розвитку країни і трансформації моделей економічного перетворення.

За допомогою бюджетних відносин у процесі виконання бюджету здійснюється обліково-аналітичне забезпечення усіх без винятку процесів життєдіяльності суспільства: виробничих, економічних, комерційних, підприємницьких, соціальних, демографічних, екологічних процесів та ін. **Контрольна** функція бюджету як раз і полягає у тому, що бюджет об'єктивно – через